

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/32/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613010143
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Králiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1613010143.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľudmily Králikovej a členov senátu JUDr. Kamila Ivánka a Mgr. Marcely Kosovej, v trestnej veci obžalovaného X. Z., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 2T/24/2013 zo dňa 06.10.2014, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 25. júna 2015 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Malacky sp.zn. 2T/24/2013 zo dňa 06.10.2014 bol obžalovaný X. Z. podľa § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Malacky sp.zn. 1Pv 360/11 pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 15.10.2011 v čase o 08.20 hod. v F. na ul. I. M. pred domom č. X/XX pri vykonávaní výkopových prác s použitím stroja L., kde lyžica otáčajúca sa pracovného stroja pri práci zasahovala do jazdnej dráhy predchádzajúcich vozidiel, ako poverená a oprávnená osoba dávať pokyny na zastavenie vozidiel, nedal včas a zreteľne znamenie, aby vodič prichádzajúceho vozidla mohol bezpečne vozidlo zastaviť, navyše použil zastavovací terčik neschváleného typu, následkom čoho pri nakladaní zeminy strojom L., ktorý obsluhoval strojník U. M., došlo k zrážke lyžice otáčajúceho sa pracovného stroja do profilu vozovky s predchádzajúcim osobným motorovým vozidlom zn. X. D., EČ: XTXXXXX, ktoré viedol vodič E. I., pričom spolujazdec v osobnom motorovom vozidle poškodený Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. - K., X. XXX/X utrpel zranenia, ktoré si vyžiadali liečenie spojené s práceneschopnosťou v trvaní od 15.10.2011 do 27.10.2011.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie okresný prokurátor, ktoré odôvodnil samostatným písomným podaním. V dôvodoch odvolania uviedol, že sa s rozhodnutím súdu prvého stupňa nestotožňuje. Prvostupňový súd pri hodnotení vykonaných dôkazov sa vôbec nezaoberal faktom, či obžalovaný po tom, ako dal pokyn strojníkovi, že môže vojsť s lyžicou bagra na cestu, zdvihol zastavovací terčik a dal znamenie vodičovi prechádzajúceho vozidla na zastavenie, kde stál, a či bol, resp. mohol byť viditeľný vodičom vozidla, do ktorého narazila lyžica bagra. Obžalovaný sa bránil tým, že s riadením dopravy nemal žiadne skúsenosti a toho dňa riadil dopravu prvýkrát. Uviedol, že videl približovať sa vozidlo vzdialené cca 150 metrov, zastavoval ho natiahnutou rukou, v ktorej držal terčik, vodič ho nezaregistroval, pravdepodobne ho nevidel, nezastavil, pokračoval ďalej a v tom momente sa bagrista otočil do cesty a vozidlo zachytil. Z riadenia dopravy školený nebol, s bagristom nemali dohodnuté signály, slovné mu len povedal môžeš-nemôžeš. Prokurátor ďalej uviedol, že skutočnosť, že obžalovaný mal skúsenosti s regulovaním dopravy pri stavebných prácach vyplýva z výpovede svedkov

L. L., U. M. a W. O., ktorý ho touto prácou poveril. Obžalovaného nevidel zastavovať dopravu nielen vodič poškodeného motorového vozidla, ale ani posádka idúca za týmto vozidlom, z čoho vyplýva, že obžalovaný svoju povinnosť zdvihnúť terčik a včas zastaviť prichádzajúceho vozidlo zanedbal a ako bolo preukázané, oslovil bagristu, že môže otočiť lyžicou, ďalej však už situáciu na ceste dostatočne nesledoval, dokonca stál na okraji cesty tak, že ho prechádzajúci vodič vôbec nevidel, pričom terčik držal zvislo pri tele a pritom zrejme venoval pozornosť svedkovi C. X., ktorý stál pri ňom a ktorý sa ho krátko pred incidentom šiel na niečo spýtať.

Prokurátor záverom uviedol, že konanie obžalovaného treba považovať za porušenie dôležitej povinnosti a preto je zodpovedný za následok tejto dopravnej nehody. Ak skutočne nevedel túto prácu vykonávať a nemal s tým žiadne skúsenosti, mal odmietnuť zverenú úlohu nadriadeným, čo neurobil. Navrhol preto, aby Krajský súd v Bratislave zrušil rozsudok Okresného súdu Malacky sp. zn. 2T/24/2013 zo dňa 06.10.2014 a vec vrátil tomuto súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Z písomného vyjadrenia obhajcu obžalovaného k podanému odvolaniu zo strany prokurátora vyplýva, že z vykonaného dokazovania možno s istotou vyodiť, že vodič vozidla nerešpektoval pokyn obžalovaného na zastavovanie vozidla a spoliehal sa na možnosť bezpečného prejazdu pod pohybujúcou sa lyžicou bagra. Samotný vodič videl, že lyžica bagra je v pohybe a aj napriek tomu nerešpektoval ustanovenie § 3 a § 4 zákona č. 8/2009 Z.z. a ani pokyn obžalovaného. Obhajoba poukázala na skutočnosť, že vodič D. uvedenou trasou prechádzal viackrát denne, teda poznal technický stav trasy. F. U. M., strojník bagra, k činnosti obžalovaného uvádzal, že obžalovaného videl stáť pri krajnici, ale nepamätá si už či v čase zrážky vozidla s lyžicou bagra mal ešte zdvihnutý terčik. Obžaloba úlohu regulovčika v prejednávanej veci veľmi zjednodušila, nebrala do úvahy všetky špecifiká, ktoré z uvedenej funkcie vyplývali a nebrala do úvahy kvalifikovaný prednes výpovede svedka - dopravného inžiniera kpt. C.. V. V. na hlavnom pojednávaní dňa 20.01.2014. Zo strany obžaloby nebola do úvahy poňatá skutočnosť, že práce prebiehali za plnej prevádzky komunikácie tak, že v danom úseku cca 200 metrov sa jazdilo po jednej strane vozovky, obžalovaný uvedenú prácu vykonával sám, pričom pracovný stroj sa otáčal do celého profilu vozovky, a tak za uvedenej situácie nemohol riadenie dopravy realizovať podľa ustanovení § 14 zákona č. 8/2009 Z.z. Zo strany obžaloby nie je mu možné klásť za vinu, že znamenie na zastavenie vozidla nedal zreteľne a včas, nebol na to svojím nadriadeným inštruovaný a ani vyškolený na riadenie dopravy. Zároveň obhajoba dala do pozornosti § 81 ods. 1 Zákonníka práce. Ak obžalovanému nadriadeným nebola uložená pracovná povinnosť, ktorou by spáchal trestný čin, túto povinnosť podľa ustanovení Zákonníka práce bol povinný vykonať. Na základe uvedeného obhajoba navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 315 ods. 1 Tr. por.), primárne konštatoval prípustnosť odvolania prokurátora (306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por., ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec spravidla súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 322 ods. 4 písm. a/ Tr. por. odvolací súd nemôže sám uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudok oslobodený.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že

- obžalovaný sa bránil tým, že po prvýkrát bol určený majstrom na riadenie dopravy dňa 15.10.2011, na riadenie dopravy školený nebol, ani do tejto pozície nebol pracovne zaradený. Zložitosť situácie spočívala v tom, že musel udržiavať kontakt s bagristom, sledovať obojsmerne prevádzku, keďže doprava nebola vylúčená, a ešte dávať pozor na seba, aby ho nezasiahla lyžica bagra. Blížiace sa motorové vozidlo poškodeného zastavoval terčíkom, ale vodič nezastavil a zasiahla ho lyžica otáčajúceho sa bagra. Vodič ho asi prehliadol v dôsledku oslnenia slnkom.
- svedok U. M. ako bagrista prehlásil, že obžalovaný bol určený na riadenie dopravy majstrom. Dohovárali sa posunkami a slovne, keď dostal pokyn, že môže, začal sa lyžicou bagra otáčať cez celú šírku voľného jazdného pruhu. Keď si všimol prichádzajúce vozidlo, snažil sa lyžicu nadvihnúť, podľa jeho názoru zložitosť situácie si vyžadovala nasadenie dvoch regulovčikov.
- svedok C. X. sa krátko pred udalosťou nachádzal na mieste činu. V ten deň už prechádzal týmto miestom, avšak v tom momente obžalovaný dopravu nezastavoval, lebo práve stál bager.
- svedok W. O. - majster uviedol, že určil obžalovaného, aby riadil dopravu, či tento bol vyškolený na riadenie dopravy nevedel a nevedel sa vyjadriť k priebehu nehody, keďže tam v tom čase nebol,
- svedkovia V. G. a L. G. uviedli, že išli svojim vozidlom za vozidlom poškodených, nebola tam osadená žiadna dopravná značka, ktorá by upozorňovala, že sa tam pracuje. Svedkyňa uviedla, že keď došlo k nehode, žiadneho regulovčika nevidela, rýchlosť vozidiel bola asi 10 km/hod. Keď došlo k nehode, vystúpila rozčúlená a išla k obžalovanému, na ktorého začala kričať, prečo ich nezastavil. Rovnako aj svedok uviedol, že nevidel nikoho regulovať dopravu.
- svedok kpt. C.. V. V., dopravný inžinier OR PZ Malacky uviedol, že podľa projektu bol zodpovedný za dopravné značenie a regulovanie dopravy C. L.. Svedok sa ďalej vyjadroval k tomu, že osoba, ktorá chce regulovať dopravu, musí byť náležite vyškolená, resp. poučená. Nevedel sa vyjadriť k tomu, či v danom úseku, v danom čase postačoval jeden regulovčik. Za toto zodpovedá určená osoba, ktorá by mala vyhodnotiť, či stačí jeden alebo dvaja regulovčici, či sú riadne poučení, vyškolení a vystrojení.
- z protokolu č. 2/2011 vyplýva, že tento poukazuje na povinnosť zhotoviteľa, podľa ktorej zhotoviteľ zabezpečí prejazd vozidiel a zastavovanie vozidiel spôsobilou a náležite poučenou osobou.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vykonané dôkazy nesprávne jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. vyhodnotil, ako na to poukázal v odôvodnení odvolania okresný prokurátor.

Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie poukazujúc na skutočnosť, že obžalovaný nebol osobou ani spôsobilou ani poučenou na regulovanie dopravy a sám objektívne, vzhľadom na situáciu a okolnosti nemohol a nebol schopný zvládnuť zverenú úlohu. Zamestnávateľ tým, že ho poveril úlohou mimo pracovného zaradenia, na ktorú nebol vyškolený a to len jeho samého, hoci mal poveriť dvoch regulovčikov, vstúpil do príčinného vzťahu medzi konaním obžalovaného a spôsobeným následkom. Pokiaľ by bolo možné uvažovať o zavinení vo forme nevedomej nedbanlivosti, tento záver sa podľa okresného súdu vylučuje aj v prípade, že páchatel urobil všetko, čo bolo v jeho silách, predpokladajúc, že postup, ktorý zvolil, nebude mať za následok porušenie záujmu chráneného Trestným zákonom. Tento názor okresného súdu je však nesprávny tak, ako na to poukázal v dôvodoch odvolania okresný prokurátor.

Odvolací súd teda konštatuje, že súd prvého stupňa postupoval procesne nesprávne, keď obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. c) Tr. por. (navyše neuviedol v napadnutom rozsudku slovný dôvod oslobodenia obžalovaného). Tento postup súdu prvého stupňa nie je v súlade s citovanými ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku, a preto porušil zákon, keď obžalovaného X. Z. spod obžaloby podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodil.

Predovšetkým je potrebné uviesť, že páchatelom trestného činu podľa § 158 Tr. zák. môže byť každá trestne zodpovedná fyzická osoba a z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje nedbanlivosť a to vedomá, resp. nevedomá nedbanlivosť. Predpokladom trestnosti je porušenie dôležitej povinnosti vyplývajúcej pre páchatela z jeho postavenia alebo funkcie. Za porušenie dôležitej povinnosti je

potrebné považovať také porušenie povinnosti, ktorá má za danej situácie spravidla za následok nebezpečenstvo pre ľudský život alebo zdravie. Medzi porušením dôležitej povinnosti a následkom trestného činu musí byť príčinná súvislosť. Dôležitá povinnosť v zmysle uvedeného je pojmovo veľmi široká formulácia. V praxi sa touto povinnosťou rozumie nielen povinnosť uložená podľa zákona, ale aj konkrétny príkaz vydaný na základe zákona. Je pravdou, že v zmysle § 81 písm. a/ Zákonníka práce, je zamestnanec povinný najmä okrem iného plniť pokyny nadriadených vydané v súlade s právnymi predpismi. Obžalovaný sa počas trestného konania bránil tým, že dopravná situácia na mieste bola veľmi zložitá a on nemal osobitné školenie na regulovanie dopravy. Napriek tomu túto prácu neodmietol a vykonával ju a tým prevzal na seba aj trestnoprávnu zodpovednosť. V tejto súvislosti je aj nesprávne konštatovanie okresného súdu, ktorý v podstate konštatoval, že do príčinného vzťahu vstúpil zamestnávateľ.

Krajský súd v Bratislave preto na základe odvolania prokurátora napadnutý rozsudok vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a pochybenia podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal s tým, že úlohou súdu prvého stupňa bude postupom podľa § 2 ods.12 Tr. por. prehodnotiť vykonané dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach a spravodlivo vo veci rozhodnúť za súčasného rešpektovania ustanovenia § 327 ods. 1 Tr. por.

Navyše okresný súd nesprávne postupoval, keď poškodených pripustil do konania s nárokom na náhradu škody voči obžalovanému. Obžalovaný, keďže spáchal trestný čin v čase, keď bol v postavení zamestnanca, nezodpovedá za túto škodu. Poškodení v tomto prípade vstupujú do vzťahu so zamestnávateľom obžalovaného.

Odvolací súd tak rozhodol na neverejnom zasadnutí, keďže zistené chyby nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí (§ 326 ods. 1 písm. b/ Tr. por.) a bránilo mu v tom aj ustanovenie § 322 ods. 4 písm. a/ Tr. por., keď odvolací súd nemôže sám uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.